TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI
UNII EUROPEJSKIEJ

Wyrok Trybunału
w sprawie C-118/25 P | Nord Stream 2/Parlament i Rada

Komunikat prasowy nr 160/26

Luksemburg, 5 listopada 2026 r.

Gazociąg Nord Stream 2: Trybunał utrzymał w mocy wyrok Sądu oddalający skargę Nord Stream 2 na dyrektywę rozszerzającą niektóre zasady rynku wewnętrznego gazu ziemnego na gazociągi z państw trzecich

Zaskarżone do Sądu przepisy pozostają zatem w mocy

Nord Stream 2 jest łączącym Rosję z Niemcami gazociągiem, który przebiega przez Morze Bałtyckie. W 2019 r. Unia Europejska zmieniła przepisy dotyczące rynku gazu, tak aby miały one zastosowanie również do gazociągów łączących państwo członkowskie z państwem trzecim, w tym do odcinków znajdujących się na morzu terytorialnym państwa członkowskiego. Przepisy te dotyczą w szczególności rozdziału dostaw gazu i eksploatacji systemów przesyłowych gazu, dostępu podmiotów trzecich do gazociągów oraz przejrzystości. Zmiany te umożliwiają również państwom członkowskim przyznanie, pod pewnymi warunkami, odstępstw w odniesieniu do gazociągów ukończonych przed 23 maja 2019 r. Nord Stream 2 AG, spółka odpowiedzialna między innymi za eksploatację gazociągu Nord Stream 2, zaskarżyła te zmiany do Sądu Unii Europejskiej.

Po tym jak Sąd początkowo uznał skargę za niedopuszczalną[1], Trybunał Sprawiedliwości uchylił jego orzeczenie[2] i stwierdził dopuszczalność skargi w odniesieniu do zmienionego przepisu dotyczącego odstępstw w przypadku gazociągów ukończonych przed 23 maja 2019 r. Sprawę przekazano wówczas Sądowi do ponownego rozpoznania w celu wydania orzeczenia co do istoty w granicach uznanej przez Trybunał dopuszczalności. Wyrokiem z 27 listopada 2024 r.[3] Sąd oddalił skargę co do istoty. Nord Stream 2 AG wniosła odwołanie od tego wyroku.

Trybunał oddalił odwołanie i tym samym utrzymał w mocy wyrok Sądu.

Trybunał wyjaśnił przede wszystkim, że w wyroku z 12 lipca 2022 r., który dotyczy wyłącznie dopuszczalności skargi, zbadał, czy Nord Stream 2 AG mogła skorzystać z odstępstw wynikających ze zmiany ram regulacyjnych. Nie zbadał jednak w żadnym razie istnienia ewentualnej różnicy w traktowaniu tej spółki i innych operatorów gazociągów. W konsekwencji z wyroku Trybunału nie wynika, że Sąd był zobowiązany do zbadania ewentualnego uzasadnienia różnicy w traktowaniu w porównaniu z tymi innymi operatorami.

Następnie Trybunał wskazał, że instytucje Unii nie udzieliły Nord Stream 2 AG żadnego zapewnienia – w postaci dokładnych, bezwarunkowych i spójnych informacji – że zasady rynku gazu nadal nie będą miały zastosowania do tej spółki. Wręcz przeciwnie, od wielu lat liczne okoliczności wskazywały, że owe zasady będą miały zastosowanie do gazociągów z państw trzecich w ogólności i do gazociągu Nord Stream 2 w szczególności. W związku z tym Trybunał oddalił argument Nord Stream 2 AG, zgodnie z którym na podstawie zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań Sąd powinien był stwierdzić, że spółka ta powinna była skorzystać z okresu przejściowego lub z systemu rekompensat.

Ponadto Sąd słusznie uznał, że zastosowanie wspólnych zasad rynku gazu do gazociągów z państw trzecich przebiegających przez wody terytorialne państwa członkowskiego pozwala uniknąć luki prawnej i uczynić ramy prawne bardziej spójnymi. W tym względzie Sąd, wywiązawszy się należycie z ciążącego na nim obowiązku uzasadnienia, wskazał, że podstawowe zasady ram regulacyjnych znajdują odzwierciedlenie w szeregu umów międzynarodowych zawartych przez państwa członkowskie lub przez Unię z państwami trzecimi i są systematycznie stosowane do gazociągów lądowych między państwem członkowskim a państwem trzecim.

Co się tyczy tego, czy obowiązek rozdziału systemu przesyłowego i operatora systemu przesyłowego jest w stanie zagwarantować wolną konkurencję, Trybunał potwierdził, że ów obowiązek przyczynia się do zapobiegania nadużywaniu przez dominujących dostawców gazu pozycji poprzez jednoczesne działanie w sektorach przesyłu i dystrybucji. W tym kontekście Trybunał wyjaśnił, że sam fakt, iż jest mało prawdopodobne, by podmiot trzeci złożył wniosek o przyłączenie do gazociągu Nord Stream 2 AG, nie podważa tego stwierdzenia. Obowiązek zapewnienia dostępu podmiotom trzecim obejmuje bowiem zarówno bieżące, jak i przyszłe wnioski o dostęp i oznacza, że w odniesieniu do odcinka gazociągu objętego terytorialnym zakresem stosowania prawa Unii podmioty trzecie mają prawo nie tylko do przyłączenia się do gazociągów, ale również do uzyskania dostępu do ich zdolności przesyłowych.

Wreszcie Trybunał uznał, że struktura własnościowa Nord Stream 2 AG nie może stanowić uzasadnienia dla uchylenia się przez tę spółkę od obowiązku rozdziału, ponieważ taka wykładnia prowadziłaby do pozbawienia tego obowiązku skuteczności (effet utile).

UWAGA: Odwołanie od wyroku lub postanowienia Sądu, ograniczone do kwestii prawnych, może zostać wniesione do Trybunału. Co do zasady, odwołanie nie ma skutku zawieszającego. Jeżeli jest ono dopuszczalne i zasadne, Trybunał uchyla orzeczenie Sądu. Jeżeli stan postępowania pozwala na wydanie orzeczenia w sprawie, Trybunał może sam wydać ostateczne rozstrzygnięcie w przedmiocie sporu. W przeciwnym razie przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd, który jest związany orzeczeniem Trybunału wydanym w ramach odwołania.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Przedstawienie stanu faktycznego i ram prawnych odnosi się do okresu istotnego dla sprawy i opiera się na aktach sprawy.

Pełny tekst i, w stosownym wypadku, streszczenie wyroku są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ✆ (+352) 4303 2793.

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne na „Curia Web TV" oraz w serwisie „European Broadcasting Service" ✆ (+32) 22964106.

Pozostańmy w kontakcie!

[1] Postanowienia Sądu z dnia 20 maja 2020 r., *Nord Stream 2 AG i Nord Stream AG/Parlament i Rada*, T-526/19 i T-530/19 (zob. również komunikat prasowy nr 62/20).

[2] Wyrok Trybunału z dnia 12 lipca 2022 r., *Nord Stream 2/Parlament i Rada*, C-348/20 P (zob. również komunikat prasowy nr 122/22).

[3] Wyrok Sądu z dnia 27 listopada 2024 r., *Nord Stream 2/Parlament i Rada*, T-526/19 RENV (zob. również komunikat prasowy nr 195/24).